

اداب نماز:

نگارش کتاب «اداب الصلوة» حدود 3 سال بعد از اتمام کتاب «سر الصلوة»، به انجام رسیده امام خمینی (ره) در این کتاب که مشتمل بر یک مقدمه و 3 مقاله است، به شرح اداب قلبی و اسرار معنوی نماز پرداخته اند، ایشان در مقدمه ی کتاب می نویسند: «ایامی چند پیش از این، رساله ای فراهم آورده که به قدر میسور، از اسرار صلاه در آن گنجاندیم و چون آن را با حال عامه تناسبی نیست، در نظر گرفتم سطر ی از اداب قلبیه این معراج روحانی را در سلک تحریر در آورم.»

کشف السرار

این کتاب اثری سیاسی، اعتقادی و اجتماعی است که توسط امام (ره)، در سال 1323 ه. ش و در پاسخ به کتاب «اسرار هزار ساله»، نوشته «علی اکبر حکمی زاده» به رشته تحریر درآمده. امام (ره) در این کتاب، با استناد به حقایق تاریخی و ضمن طرح و نقدارامی فلاسفه یونان قدیم، برخی فلاسفه اسلام و فلاسفه معاصر غرب، به اثبات حقانیت تشیع و نقش سازنده روحانیت در بقای اسلام پرداخته اند. مباحث مربوط به حکومت اسلامی و ولایت فقیه در عصر غیبت را مطرح کرده اند.

انوار الهدایة فی التعلیقة علی الکفایة

این کتاب حاشیه ای است مبسوط بر «کفایه الاصول»، اثر گرانیست در آخوندی خراسانی» که توسط امام به رشته تحریر در آمده است. این کتاب در 2 جلد و در آن شرح اصطلاحات و فهرست های متنوع و گوناگون، با روش تحقیقی و علمی، در سال 1372 ه. ش، ارائه شد این کتاب به زبان عربی و نگارش آن در سال 1328 ه. ش به پایان رسید.

مناهج الوصول الی علم الاصول

این کتاب مانند «انوار الهدایة» اثری است که درباره ی مباحث مختلف علم اصول، به رشته تحریر درآمده است. ایشان در این کتاب، مباحث مورد نظر خود را در یک مقدمه و 14 بخش ارائه کرده اند که بحث آخر آن به شرح و توضیح «مطلق و مقید» اختصاص دارد. این کتاب اثری تحقیقی و اجتهادی به زبان عربی است که ظاهر پس از سال 1330 ه. ش به رشته تحریر درآمده است.

المحرمة المكاسب

امام طی دوره های مختلف درس فقه و اصولشان، بسیاری از مباحث فقهی و اصولی را، در جمع فضلاء و محققان، تدریس کردند و مطالب هر درس را، پس از تدریس، بلافاصله به رشته تحریر درمی آورند. کتاب «مکاسب المرمة»، یکی از این مباحث است که ابتدا، با توضیحات مرحوم آیت ا... مجتبی تهرانی به چاپ رسید.

تحریر الوسیله:

کتابی فقهی، فتوایی و عملی است که امام آن را به عنوان حاشیه ای بر کتاب «وسيلة النجاة» مرحوم آیت ا... حاج ابوالحسن اصفهانی و به زبان عربی نوشته اند. جلد نخست این کتاب در زمان تبعید 13 ماهه امام در ترکیه، به رشته تحریر در آمد و جلد دوم قرآن دز نحف اشرف نوشته شد و چاپ هر 2 جلد در 1309 صفحه، در همین شهر انجام گرفت و پس از آن در ایران، لبنان و عراق بارها تجدید چاپ نشد.

منبع: www.wikishia.net

آثار علمی امام خمینی

نویسنده: فاطمه وثوقی فر

امام خمینی (ره) فقیهی جامع الشرائط و مجتهدی آگاه به مقتضیات زمانه بودند. تسلط کم مانند بر مباحث فقهی از یک سو و توانایی تحلیل درست مسایل روز از سوی دیگر آثار نوشتاری ایشان را در زمره بهترین و تاثیرگذارترین آثار قرار داده است. در میان آثار متعدد امام (ره)، که امروز در اختیار ما قرار دارد، برخی مانند «چهل حدیث» و «کشف و السرار»، شهرت عمومی دارد و بیشتر مردم با آن آشنا هستند. با این حال، آثار کمتر شناخته شده ای از ایشان نیز وجود دارد که بیشتر آنها، در حوزه های تخصصی علوم حوزوی بر رشته تحریر درآمده است. در ادامه، به معرفی تعدادی از این آثار می پردازیم.

شرح حدیث جنود عقل و جهاد

کتاب ارزشمند «شرح حدیث جنود عقل و جهاد»، اثری است مشتمل بر مباحث عرفان نظری، اخلاق، انسان شناسی و تفسیر که در سال 1323 هجری شمسی، نگارش آن توسط امام خمینی (ره) به پایان رسید. ایشان در این کتاب، از جایگاه رفیع علم و عمل و با تبحر در علوم عقلیه و نقلیه و نیز جمع اوری توشه کافی از فقه اکبر و اصغر، به شرح حدیث نورانی «جنود رحمان و شیطان» پرداخته و در بین لطایف نهفته در آن، گوی سبقت از صاحبان آثار عرفانی، اخلاقی و شارحان حدیث ربوده است. این کتاب بارها تجدید چاپ شده است.

مصباح الهدایة الى الخلافة والولاية:

این کتاب یکی از درخشان ترین آثار عرفانی اسلامی در دوران متأخر است که به قلم حضرت امام (ره) و به زبان عربی به تحریر درآمده است. آغاز این رساله عرفانی، در شرح حدیث مرتبت (ص)، خطاب به ذات مقدس الهی است که می فرماید: «نشأتم تورا، ان چنان که حق شناختنی است و نپرسیدم تورا، ان چنان که حق پرسیدن است». این رساله با مقدمه ای بسیار مفصل و جامع از استاد سید جلال الدین اشتیانی، به چاپ رسیده است.

شرح چهل حدیث (اربعین حدیث)

کتاب «اربعین حدیث»، اثری گرانقدر از امام (ره) در عرصه مفاهیم اخلاقی و عرفانی است که در سال 1358 هجری قمری به رشته تحریر درآمده است. در این کتاب، چنانکه مرسوم علمادر دوره های مختلف بوده و هست، حضرت امام (ره)، چهل حدیث از روایات پیشوایان دین را از کتاب شریف کافی بانثری شیوا و اثرگذار، به زبان فارسی شرح داده اند.

سر الصلوة:

نگارش کتاب «سر الصلوة»، با نام کامل «سر الصلوة: معراج السالکین و صلاه العارفین»، در 19 خرداد ماه 1318 ه. ش، به پایان رسید. امام در این کتاب که به زبان فارسی نوشته شده است، به بیان اسرار معنوی نماز می پردازد.

دیوان اشعار امام (ره)

دیوان اشعار امام مشتمل بر مجموعه غزلیات، رباعیات، قصاید، مسط ها و دوبیتی های عرفانی به جامانده از سروده های قدیم و متأخر حضرت امام (ره) است که به همت سرکار خانم فاطمه طباطبایی، همسر مرحوم سید احمد خمینی جمع اوری و چاپ شده است.